

Schmidt Mária: Mit tanít a holokausztról Kertész?

2016 április 22. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Kertész Imre néhány nappal ezel?tti eltávozása különösen aktuálissá teszi, hogy a mostani emléknapon az ? gondolatait idézzük fel, tudva, hogy 71 évvel ezel?tt Buchenwaldban érte meg a tábor felszámolását, túlélte tehát, annak ellenére, hogy a tábor halottként könyvelte el és elhunytként szerepeltette a nyilvántartásában.

„A Holocaustnak elnevezett kérdéskört én sohasem próbáltam holmi németek és zsidók közti feloldhatatlan

konfliktusnak tekinteni; sohasem hittem, hogy a zsidó szenvedéstörténet legújabb fejezete, amely logikusan követi a korábbi próbatételeket; sohasem láttam az úgynevezett történelem egyszeri kisiklásának, a korábbiaknál nagyobb szabású pogromnak, a zsidó állam létrejötte el?feltételének. A Holocaustban én az emberi állapotot ismertem fel, a nagy kaland végállomását, ahová kétezer éves etikai és morális kultúrája után az európai ember eljutott."

Ne érjük be tehát annyival, hogy a Holokausztban nem volt semmi racionális, nem lehet tehát megmagyarázni és ebb?l következ?en nem is lehet megérteni. Hitler egy pszichopata ?rült volt, zsidóirtó programja pedig mer? agyrém, aminek nem volt gyakorlati haszna, s?t - érvelnek sokan -, a háborús er?feszítések ellenében hatott. Hogy Hitler ennek ellenére ragaszkodott hozzá, annak egyetlen magyarázata, hogy ?rült volt. Ezzel az egyre gyakrabban hangoztatott, s?t széles körben elfogadottnak tekinthet? felfogással szemben állítja Kertész, hogy *„minél inkább hangsúlyozzuk* a *holokauszt irracionális mivoltát, annál messzebbre taszítjuk magunktól a jelenséget, annál kevésbé fogjuk fel, s?t akarjuk megérteni, hiszen kimondatott róla: érthetetlen*." Pedig, folytatja, annak, aki *„túlélte, értenie kellett a túléléshez, tehát értenie kellett ahhoz, ami túlélt*." *„Vagyis* – érvel – *nem a történelem érthetetlen, nem az felfoghatatlan, ami történt, hanem önmagunkat nem értjük,"* jobban mondva*, „nem vagyunk* hajlandóak megérteni". Márpedig - folytatja -, nekünk az a dolgunk, azzal tartozunk magunknak, az áldozatoknak, nemzetünknek, hogy megértsük önmagunkat, vagyis megértsük az emberi természetet*,* hogyesélyt kaphassunk arra*,* hogy a megértés révén *„megrendüljünk és tapasztalattá lényegítsük át mindazt, ami megtörtént."* Az így szerzett tapasztalatot azután a *„jöv? érdekében tudássá kell formálnunk",* mert, és Kertész ezt is tudja, „a*z embert egyedül a tudás emelheti a történelem fölé. A tudás az egyetlen jó",* amit megszerezve a gonosz fölé kerekedhetünk.

Az elmúlt hetven esztend? visszaigazolja Kertészt abban is, hogy a nácizmusnak Auschwitz, vagyis a zsidó nép megsemmisítése volt *az esszenciája. „Auschwitz volt a lényege és a célja*, s?t végül is *Auschwitz lett az egyetlen maradandó alkotása, amelyben önmagát felismerte, és amelyben mások is ráismernek*."

A *„módszeres napi munkává fajult emberirtás"* nélkül, amit ma Auschwitz fogalmába s?rítünk bele, Hitler és Harmadik Birodalma már rég a múlandóság martalékává vált volna, beleszürkült volna a történelem nyomasztóan gyakori emberellenes akarnokainak medd? kísérletei közé. Paradox módon a holokauszt tette halhatatlanná Hitlert és mitikussá az általa kitalált és m?ködtetett rendszert. Mert a zsidók, a fogyatékkal él?k, a kiirtásra szántak intézményes legyilkolásával a náci rendszer példátlan módon az ebben aktívan illetve passzívan résztvev?k leplezetlen lealjasítása árán a civilizált ember értékrendjének totális, mindenki szeme láttára történ?

megsemmisítésére tett kísérletet.

A nácik civilizációnkívüliségükkel, dekonstruktivitásukkal, illetve a kultúra negligálásával jelentették be igényüket az egyetemességre, mert mással nem voltak képesek kitörni partikularitásukból. Vagyis, sz?ri le a tanulságot Kertész: Hitler valóságos célja a világ Auschwitzzá változtatása volt. „*A lényeg tehát nem az-* állítja -, *ami a zsidókkal esett meg, hanem, ami az európai értékekkel történt*. A *holokauszt érték, értékké vált* – érvel Kertész –, *mert felmérhetetlen szenvedések révén felmérhetetlen tudáshoz vezetett; és ezáltal felmérhetetlen erkölcsi tartalék rejlik benne.”*

Nem véletlen tehát, hogy Kertész Imre annak idején *a Nobel-díj* átvételekor stockholmi beszédét azzal fejezte be, hogy: „*úgy érzem, hogy amikor Auschwitz traumatikus hatásán gondolkodom, ezzel a mai ember vitalitásának és kreativitásának az alapkérdéseihez jutok el; s Auschwitzon gondolkodva, így, talán paradox módon, de inkább a jöv?n, semmint a múlton gondolkodom*."

Ez az emléknap tehát, ahogy 2002 óta minden évben a jöv?r?l szól, a jöv?nket építi.

Elhangzott a Terror Háza Múzeum Holokauszt áldozatainak emléknapján tartott megemlékezésén, április 17-én.

Schmidt Mária - http://latoszogblog.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló